

ประวัติบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่น

ด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2562

ประวัติ และผลงานของบุคคลและองค์กรที่ได้รับรางวัลบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2562 สรุป ดังนี้

ด้านที่ 1 สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

พระราชวิสุทธิประชาณาถ (อลงกต ติกุขปญฺโญ) หรือ เจ้าคุณอลงกต

เจ้าอาวาสวัดพระบาทน้ำพุ จังหวัดลพบุรี พระของชุมชนผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคม ในการอุปการะช่วยเหลือผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยโรคเอดส์ มาอย่างยาวนานกว่า 20 ปี โดยเป็นผู้ก่อตั้งโครงการธรรมรักษานิเวศน์ บ้านพักผู้ป่วยโรคเอดส์ระยะสุดท้าย เพื่อสร้างจิตสำนึกของสังคมให้มีเมตตาและมนุษยธรรมต่อผู้ป่วยโรคเอดส์ให้ได้รับการดูแลช่วยเหลือจนวาระสุดท้ายของชีวิต และจากไปอย่างสงบสุขสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

เจ้าคุณอลงกตยังเป็นผู้ก่อตั้งมูลนิธิธรรมรักษ์ และโครงการต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น โครงการธรรมรักษ์นิเวศน์ 2 โครงการเมตตาธรรมค้ำจุนโลก ซึ่งเป็นโครงการที่ให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือ และให้ชีวิตแก่ผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยโรคเอดส์ ตลอดจนทุกคนที่ได้รับความเดือดร้อน โดยไม่แบ่งแยกเพศ ชนชั้นวรรณะ เชื้อชาติ หรือศาสนา นอกจากนี้ยังก่อตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 และ โรงเรียนอนุบาลธรรมรักษ์ สำหรับเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่ได้รับผลกระทบจากผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวี เพื่อให้มีอนาคตทางการศึกษา รวมทั้งมีโครงการใจฟ้าจ่านำผลิตภัณฑ์จากวัดพระบาทน้ำพุ เพื่อนำรายได้มาช่วยเหลือดูแลทุกคน

ผลงานที่ปรากฏต่อสาธารณชนของเจ้าคุณอลงกตเป็นที่ประจักษ์อย่างมากมาย จึงนับว่าเป็นผู้ส่งเสริมให้สังคมมีความเสียสละ เอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ ปลุกจิตสำนึกให้มีความเมตตา และมนุษยธรรม โดยมีพระสงฆ์ แพทย์ พยาบาล อาสาสมัครช่วยเหลือผู้ป่วย ช่วยให้ชุมชนไม่แสดงความรังเกียจ นอกจากนี้ยังได้จัดสาธารณกุศลสงเคราะห์ เช่น ที่พักอาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ให้กับผู้ป่วยทุกคน รวมถึงตลอดไปถึงการจัดการฌาปนกิจศพ

เจ้าคุณอลงกตเปรียบเหมือนแสงเทียนเล่มเล็กส่องประกาย เป็นความหวังสุดท้ายของผู้ป่วยโรคเอดส์ รวมทั้งสร้างกำลังใจ ยึดเวลาพวกเขาให้มีชีวิตอยู่บน โลก ได้นานขึ้น เปลี่ยนทัศนคติของญาติ และสังคมให้หันมาเยียวยาใจผู้ป่วย มุ่งมั่นทำทุกเรื่องโดยไม่เคยย่อท้อ ไม่เคยมีวันหยุดทำงาน และไม่เคยเรียกร้องสิ่งใดตอบแทน เพียงหวังต้องการให้ทุกคนได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในชีวิต มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่นเดียวกับเพื่อนร่วม โลกที่เท่าเทียมกัน เจ้าคุณเป็นต้นแบบของความเมตตา ความเสียสละ ความอดทน ที่สามารถยกย่องเป็นแบบอย่างที่ดีได้โดยไม่มีข้อสงสัย ความมีเมตตาต่อบุคคลทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้ทุกคนได้คงไว้ซึ่งสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ดังกล่าว ทำให้คำว่า “สิทธิมนุษยชน” ปรากฏให้เห็นอยู่ในการกระทำของเจ้าคุณอลงกตอย่างชัดเจน

ด้านที่ 2 สิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการพัฒนาสังคม แผนกยุติธรรมและสันติ

เรียกโดยย่อว่า “ยส.” เป็นองค์กรศาสนาภายใต้สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ที่ทำงานส่งเสริมความยุติธรรมและสันติในสังคมไทย เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2520 โดยนำเหตุการณ์ทางสังคมมาเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นจิตสำนึกทางสังคมแก่กลุ่มเป้าหมาย ให้เข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชน และอาศัยจุดยืนทางศาสนาเป็นบรรทัดฐานในการพิจารณาถึงความถูกต้อง ยุติธรรม รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือกับผู้ที่ทำงานเพื่อสังคม เพื่อสร้างแนวร่วม สร้างสังคมแห่งความยุติธรรมและสันติ

นับถึงปัจจุบัน ยส. ได้ทำงานด้านความยุติธรรมและสันติมาเป็นเวลา 42 ปีแล้ว โดยมีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางสังคมและผลักดันแก้ไข ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสิทธิมนุษยชน โดยจัดทำกรณีศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายกรณี เช่น ศึกษาผลกระทบของแรงงานอพยพ จนพัฒนาไปสู่การก่อตั้งหน่วยงานเพื่อผู้อพยพและย้ายถิ่นฐาน ศึกษาผลกระทบของชาวเขาจากนโยบายพัฒนาของรัฐ จนนำไปสู่การก่อตั้งคณะกรรมการคาทอลิกฯ แผนกชาติพันธุ์ และกรณีศึกษาเรื่องแรงงานนอกระบบ จนนำไปสู่การก่อตั้งศูนย์ศึกษาและพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน

นอกจากนี้ยังสร้างความรู้ความเข้าใจและความสำนึกในการเคารพสิทธิมนุษยชนให้กับครู และนักเรียนในโรงเรียนคาทอลิก โดยการจัดอบรมสิทธิมนุษยชนและสันติภาพให้แก่ครู และจัดค่าย ยุวสิทธิมนุษยชนให้แก่นักเรียน จนสามารถสร้างให้โรงเรียนคาราสมูท จังหัดชลบุรี เป็นโรงเรียน ต้นแบบส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และมีพัฒนาการขยายผลการอบรมไปยังครูและนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

การดำเนินกิจกรรมของ ยส. ดังกล่าว ทำให้สมาชิกในสังคมตื่นตัวต่อเรื่องความยุติธรรม สันติ และสิทธิมนุษยชน รวมเป็นพลังเครือข่ายร่วมรณรงค์ประเด็นสิทธิมนุษยชนและปัญหาในสังคม ก่อเกิดแนวร่วมในการปกป้องสิทธิตนเอง ครอบครัว เพื่อน และชุมชน นอกจากนี้งานอบรมสิทธิมนุษยชน และสันติภาพถือเป็นการวางรากฐานความคิดและส่งเสริมภาคปฏิบัติในการเคารพสิทธิมนุษยชนและสันติภาพแก่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนรุ่นใหม่ สร้างผู้สืบทอด โดยผ่านสถาบันการศึกษาและเครือข่ายภาคประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้สังคมเกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนอย่างยั่งยืนต่อไป

ด้านที่ 3 สิทธิเด็ก จำนวน 2 ราย

1. นางสาววาสนา เก้านพรัตน์

ผู้อำนวยการมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และประธานเครือข่ายสิทธิเด็กประเทศไทย เริ่มทำงานที่มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กในตำแหน่งนักกฎหมาย เมื่อปี พ.ศ. 2534 ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกกระทำรุนแรงและถูกแสวงหาผลประโยชน์จากการค้ามนุษย์ ทั้งในรูปแบบถูก บังคับค้าประเวณี และถูกบังคับใช้แรงงาน ซึ่งมีทั้งเด็กไทยและเด็กต่างชาติ การช่วยเหลือคุ้มครองเริ่มตั้งแต่ ขั้นตอนการตรวจสอบติดตาม การสืบค้นข้อเท็จจริง การคุ้มครองสวัสดิภาพ การฟื้นฟูเยียวยา การส่งเสริมพัฒนา การช่วยเหลือทางกฎหมาย การคืนสู่สังคม โดยดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และทำงานร่วมกับสภวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตลอดระยะเวลาการทำงานที่ผ่านมากกว่า 28 ปี นอกจากการทำงานช่วยเหลือคุ้มครองเด็กแล้ว นางสาววาสนา เก้านพรัตน์ ยังให้คำปรึกษาแนะนำแก่บุคลากรในหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และมีบทบาทสำคัญในการผลักดันเรื่องสิทธิเด็กในระดับนโยบาย โดยได้เสนอความเห็นในฐานะกรรมการในคณะกรรมการหลายชุดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและช่วยเหลือคุ้มครองเด็ก

นอกจากนี้ยังนำความรู้และประสบการณ์ไปถ่ายทอดแก่เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานให้เข้าใจกฎหมายรวมทั้งขั้นตอนในกระบวนการช่วยเหลือคุ้มครองเด็ก โดยดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในระดับตำบล ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และอาสาสมัครมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการส่งเสริม พัฒนาเด็ก และช่วยเหลือคุ้มครองเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิในพื้นที่ได้ และยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการคุ้มครองเด็ก และคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อีกด้วย

เป็นผู้ริเริ่มในห้วงการภาคประชาสังคมด้านสิทธิเด็กรวมตัวเป็น “เครือข่ายสิทธิเด็กประเทศไทย” ในปี พ.ศ. 2555 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันภายในเครือข่าย ตลอดจนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมในการดำเนินงานให้เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พิธีสารเลือกรับที่เกี่ยวข้องและตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผลจากการทำงานเพื่อปกป้อง คุ้มครองสิทธิเด็ก พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมดังกล่าว เพื่อมุ่งหวังที่จะส่งต่อให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้และร่วมกันสานต่อ งาน และเป็นหลักประกันว่า เด็กจะได้รับการส่งเสริมและได้รับการปกป้อง คุ้มครองตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กอย่างยั่งยืนต่อไป

2. สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว จังหวัดระยอง

เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2526 ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยอง พ.ศ. 2526 เพื่อให้มีพนักงานอัยการทำหน้าที่ในคดีที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ทั้งงานในส่วนคดีอาญาและคดีแพ่งที่เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการตามกฎหมาย ตามเขตอำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยอง ต่อมาได้มีการแบ่งส่วนราชการและกำหนดชื่อส่วนราชการใหม่เป็น สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยอง โดยมี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ดำรงตำแหน่งอัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยอง คนปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน โดยมีภารกิจงานด้านการอำนวยความสะดวกทางอาญา ซึ่งสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยองได้ดำเนินคดีอาญา ตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ตั้งแต่ปี 2560 – 2562 เป็นจำนวน 400 กว่าคดี นอกจากนี้ยังได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงในพื้นที่จังหวัดระยอง และร่วมเสนอความเห็นในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย แผนงาน กลไกคุ้มครองเด็ก การให้คำปรึกษาแนะนำ กำหนดแนวทางการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติกดี ในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดระยอง ตลอดจนร่วมจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเยาวชนที่ถูกดำเนินคดี

ต่าง ๆ เพื่อเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการตามมาตรา 86 แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

สำหรับงานที่โดดเด่นด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน คือ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ไปสู่ประชาชนในวงกว้าง ได้แก่ โครงการ Walk Rally ยุติความรุนแรงในครอบครัว เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และเฝ้าระวังปัญหาความรุนแรงผู้หญิงและเด็ก และออกหน่วยเคลื่อนที่ร่วมกับจังหวัดระยองในโครงการ “หน่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้ม คืนความสุขให้ประชาชน” เพื่อให้คำปรึกษาปัญหากฎหมาย และเผยแพร่เอกสารความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

ด้านที่ 4 การจัดการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่างทางเพศ

มูลนิธิเพื่อสิทธิและความเป็นธรรมทางเพศ

ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม 2555 เริ่มแรกใช้ชื่อว่า “กลุ่มเสิร์ฟชาวเด้ด” เกิดจากการรวมตัวของนักกิจกรรมด้านสิทธิของคนรักเพศเดียวกัน คนรักสองเพศ รวมถึงคนข้ามเพศ (LGBTIQ) ที่ต้องการให้มีองค์กรทำงานด้านสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ในขณะที่สังคมไทยยังขาดองค์ความรู้ด้านสิทธิทางเพศและยังปรากฏเหตุการณ์ละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศอยู่เสมอ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญด้านการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ได้แก่ ด้านการรวบรวมปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ สื่อสาร รณรงค์ สร้างความเข้าใจต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง ด้านวิชาการ รวบรวมข้อมูล ประสพการณ์ องค์ความรู้ทั้งจากระดับชุมชน หรือทำการวิจัยเพิ่มเติม เพื่อยกระดับเป็นเอกสารด้านวิชาการ หรือเครื่องมือในการสื่อสาร หรือเพื่อผลักดันในระดับนโยบาย ด้านกฎหมาย โดยการผลักดัน สนับสนุนกฎหมาย แก้ไขกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ตลอดจนการคัดค้านกฎหมาย แก้ไขกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐที่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ เช่น ร่างพระราชบัญญัติการจดทะเบียนคู่ชีวิต ร่างพระราชบัญญัติการรับรองเพศฯ เป็นต้น

นอกจากนี้มูลนิธิฯ ยังมีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมในด้านการส่งเสริม และปกป้องสิทธิมนุษยชนของบุคคลหลากหลายทางเพศ และความเสมอภาคทางเพศ เช่น การแก้ไขกฎกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหารสำหรับกะเทย/สาวประเภทสอง จากการเป็น “โรคจิต” มาเป็น “ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด” ผลักดันให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งที่หน่วยเลือกตั้ง และให้อำนวยความสะดวกและปฏิบัติด้วยความสุภาพเรียบร้อย รวมทั้งร่วมผลักดันให้สาวประเภทสอง กะเทย แต่งกายตามเพศของตัวเองไปทำบัตรประชาชน ได้ เป็นต้น ซึ่งมูลนิธิฯ มีการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจนทำให้ได้รับรางวัลหน่วยงานดีเด่นด้านการคุ้มครองสิทธิและการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เนื่องในวันสตรีสากล ประจำปี 2561

ด้านที่ 5 การบริหารจัดการเลือกปฏิบัติทางชาติพันธุ์และสถานะบุคคล

นายวินัส สีสุข

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย รัฐบาล
ในสังกัดกรมการปกครองมาโดยตลอด เคยดำรงตำแหน่งที่สำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียน
ราษฎร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบริหารงานทะเบียน โดยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคนไร้สัญชาติให้ได้รับ
สัญชาติและมีสถานะบุคคลทางทะเบียนราษฎร มาเป็นเวลา 30 ปี

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นายวินัส สีสุข มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในการช่วยเหลือคนไร้รัฐ
ไร้สัญชาติให้ได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ได้แก่ มีส่วนสำคัญในการผลักดันข้อกฎหมาย/
นโยบายที่ทำให้ขจัดความไร้รัฐโดยสิ้นเชิงของคนกลุ่มใหญ่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคนที่มีบุพการีสัญชาติไทยแต่ตก
หล่นจากทะเบียนราษฎร และกลุ่มคนต่างด้าวซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยมายาวนาน คือ ชาวเขาอพยพใน
พื้นที่ชายแดนทั่วประเทศให้ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (บัตรเลข 0)
นอกจากนี้ยังผสานความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีโดยกำหนดให้การจดทะเบียนการเกิดครบชั้นตอนผ่าน
ระบบแจ้งเกิดออนไลน์ระหว่างโรงพยาบาลที่ทำคลอด และอำเภอ/เขต/เทศบาลในพื้นที่รับผิดชอบ ทำให้
บุพการีของเด็กที่เกิดไม่ต้องเดินทางไปแจ้งเกิดอีกต่อไป

นอกจากการปฏิบัติงานในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมายการทะเบียนราษฎรของ
กระทรวงมหาดไทยตามหน้าที่แล้ว นายวินัส สีสุข ยังปฏิบัติงาน โดยยึดถือตามหลักสิทธิมนุษยชนเพื่อ
ป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น โดยพยายามตีความกฎหมายทางทะเบียนราษฎรในทางที่เป็น
คุณต่อคนไร้สัญชาติ เช่น การตีความสัญชาติไทยโดยหลักสืบสายโลหิตจากบิดา ตามพระราชบัญญัติ
สัญชาติ พ.ศ. 2508 รวมทั้งผลักดันให้คนไร้สัญชาติที่เกิดในประเทศไทย และอาศัยอยู่มานานได้รับการ
รับรองสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า นายวินัส สีสุข เป็นที่พึ่งของคนที่มีปัญหาสถานะบุคคลมาโดยตลอด ทุกคน
จึงเรียกว่า “อาจารย์วินัส” ทั้งที่ท่านไม่ใช่อาจารย์ แต่ทำหน้าที่บรรยายให้ความรู้และผลิตหนังสือสั่งการ
เชิงตำราในทุกเรื่องที่มีปัญหาการรับรองสถานะบุคคล จนกลายเป็นตำรากฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่
และประชาชน ซึ่งจะปกป้องสิทธิมนุษยชนให้กับคนที่มีปัญหาสถานะบุคคลได้ต่อไป

ด้านที่ 7 สิทธิคนพิการหรือสิทธิผู้สูงอายุ

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์

ที่ปรึกษาอาวุโส สถาบันพัฒนาการคุ้มครองการวิจัยในมนุษย์ (สคม.) บุคคลที่มาก
ตำแหน่ง หลายความเชี่ยวชาญ โดยเคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา อธิบดีกรม
พัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประธานคณะกรรมการองค์การเภสัชกรรม ประธาน
คณะกรรมการบริหารสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (สช.) กรรมการกองทุนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพแห่งชาติ
(สสส.) กรรมการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

ผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนที่โดดเด่น เช่น มีส่วนร่วมในการสร้างหลักประกัน
สุขภาพแห่งชาติ จนทำให้ระบบหลักประกันสุขภาพของไทยได้รับการยกย่องจากนานาชาติ ส่งเสริมสิทธิ
ของผู้สูงอายุให้ได้รับสิทธิที่จำเป็น และสมควรได้รับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและช่วยเหลือผู้อพยพ

ชาวพม่าที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ทำให้ได้รับการดูแลด้านสิทธิมนุษยชน เป็นที่ชื่นชมของโลก เป็นกรรมการและเลขานุการสอบข้อเท็จจริงโครงการไทยเข้มแข็ง จำนวนเงิน 86,000 ล้านบาท ทำให้รัฐมนตรี 2 คนต้องลาออก สามารถปกป้องเงินงบประมาณของประเทศไว้ได้สำเร็จ ถึงแม้จะถูกฟ้องคดีถึง 3 คดี ทั้งทางแพ่ง และอาญา แต่ก็สามารถต่อสู้จนชนะคดี

นอกจากนี้ยังดำรงตำแหน่งในฐานะประธานมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ โดยมีผลงานด้านการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนมากกว่า 10 ปี ได้แก่ ประธานมูลนิธิ 14 ตุลา โดยเปิดให้อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา เป็นเวทีแสดงออกทางความคิดเห็นของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ประธานมูลนิธิสุวรรณนิมิต ให้การดูแลผู้อพยพชาวพม่าที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ประธานมูลนิธิโกมลคีมทอง ส่งเสริมเยาวชนให้เป็นอาสาสมัครปกป้องสิทธิมนุษยชน ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ยากไร้ ประธานมูลนิธิแพทย์ชนบท ส่งเสริมให้ประชาชนในชนบทได้รับสิทธิทางด้านสุขภาพ และมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ประธานมูลนิธิมิตรภาพบำบัด ส่งเสริม สนับสนุนสิทธิด้านสุขภาพของผู้ป่วยมะเร็งและผู้ป่วยโรคพบบยาก ให้ได้รับการเยียวยาที่ดีขึ้น ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุทั่วประเทศ และส่งเสริมความเข้มแข็งของผู้สูงอายุ